

RATKAISU ON JÄTTEEN VÄHENTÄMINEN - EI POLTTAMINEN (Kirkkonummen Sanomat tammikuu 2001)

Kirkkonummen Sanomat on viime aikoina seurannut aktiivisesti ja ansiokkaasti Ämmässuo-kysymystä. Kirjoituksista ovat lukijat mielestäni saaneet hyvin kuvan siitä, millainen valtava jätevuori kunnan rajalle on jo nyt kasvanut ja millä tavalla se uhkaa ihmisten terveyttä ja ympäristöä. Lähiseudun asukkaat elävät jo nyt keskellä hajuja, jotka eivät taatusti ole ainakaan terveellisiä.

18.1. KS julkaisi artikkelin, josta näkyy, millaista jätteenkäsittely- ja loppusijoitustoimintaa alueelle ollaan taas tuomassa lisää. Jätteet on toki käsiteltävä ja sijoitettava, mutta ei alueella, jonka luonto ja erityisesti vesiolot ovat erityisen haavoittuvat. Myöskään asumista häiritsevää toimintaa ei ole kohtuullista keskittää yhden seudun ihmisten ristiksi.

Saman numeron pääkirjoitus pohtii Ämmässuo-pulmaa mielestäni hyvin ja tuo keskeiset ongelmat oikein esiin. Jäteongelman ratkaiseminen polttolaitoksilla on kuitenkin monesta syystä huono ratkaisu. On totta, että niitä on runsaasti käytössä esimerkiksi Keski-Euroopassa ja Ruotsissa - ja Suomessakin Turussa. Koska niitä on käytössä, on niiden ongelmatkin helppo nähdä.

Polttolaitosten aivan keskeinen ongelma on, että niiden ruokahalu on hyvin vakio. Kun laitos kerran mitoitetaan tietylle jätemäärälle, se ei tule pienemmällä toimeen. Ainoa kestävä ratkaisu jäteongelmaan on kuitenkin toisaalta jätteen määrän vähentäminen ja toisaalta materiaalin saaminen mahdollisimman hyvin uudelleen käyttöön. Tämmöistä kehitystä vakiomäärän polttoainetta vaativa laitos ei tue.

Millään tekniikalla ei polttolaitoksen päästöjä voida riittävän hyvin hallita. Kun mitä erilaisimpia aineita poltetaan, muodostavat ne keskenään ja hapen kanssa valtavan määrän erilaisia yhdisteitä, joista on osa ns. supermyrkkyjä, mm. dioksiineja ja furaaneja, jotka pieninäkin määrinä ovat ympäristölle tuhoisia. Tämmöisen polttolaitoksen tuhka sisältää mm. vaarallisia orgaanisia yhdisteitä, raskasmetalleja ja PAH-yhdisteitä (polyaromaattisia hiilivetyjä). Pahin visio on se, että nyt Ämmässuolle ajettava jäte tuodaankin tulevaisuudessa alueelle lentotuhkana, jossa myrkyt ovat vain tiivistettynä.

Onneksi YTV:kään ei tietävästi tällä hetkellä ole suunnittelemassa massapolttolaitosta pääkaupunkiseudulle juuri sen vuoksi, että laitos ei edistäisi jätteen vähentämistä eikä kierrätyksen

tehostamista. Sen sijaan jätteen polttamista pääkaupunkiseudun sähkölaitosten nykyisissä voimalaitoksissa suunnitellaan. Se on massapolttoa parempi vaihtoehto, mutta siinä on samat päästöongelmat. Ongelma on sekin, että jos kaiken jätteeseen liittyvän toiminnan keskittäminen Ämmäsuon - Kauhalan - Kulmakorven alueelle jatkuu, saattaa sinne tulla - jos ei suorastaan jätteenpolttolaitosta - niin ainakin polttoon menevän jätteen käsittely- ja varastointitoimintaa.

Ainoa kestävä tapa ratkaista jäteongelmaa on vähentää syntyvän jätteen määrää. Siinä meillä kirkkonummelaisilla ja Kirkkonummen kunnalla on paljon tehtävää. Tuntuu siltä, että jätteen keräilyyn tehostuminen on johtanut jätteen määrän lisääntymiseen ja lajittelun vähentymiseen. On liian helppoa ja halpaa työntää kaikki - perunankuoret, tyhjät kartonki- ja metallitölkit, jopa keräykseen kelpaava paperi - samaan laatikkoon kaatopaikalle vietäväksi. Myös kunnan tulisi kaikessa toiminnassa - rakennuksillaan, kouluissa, kunnantoimistoissa, ruokaloissa - pyrkiä jätteen määrän vähentämiseen. Mitä vähemmän tavaraa Ämmäsuolle kasataan, sitä vähemmän sieltä valuu saastaa meidän ja tulevien sukupolvien niskaan.

KRISTO SAVOLA
www.kristosavola.net